

6. Festival V-F-X Ljubljana

12.–17. maj 2026

Šesta edicija festivala V-F-X Ljubljana, namenjenega eksperimentalnim praksam na področju filma in videa, bo med **12. in 17. majem** potekala na štirih lokacijah. Osrednje dogajanje bo postavljeno v prostore Slovenske kinoteke, avdiovizualni performansi bodo zaživelni na odru Kina Šiška, del programa pa v Aksiomi – Zavodu za sodobne umetnosti. Novost predstavlja četrta festivalska lokacija, +MSUM na muzejski ploščadi Metelkova. Tam bo na ogled VR točka z večkrat nagrajeno potopitveno izkušnjo v zgodovino britanske rave kulture **V lovu za ponavljajočimi se beati** (2023) Darrena Emersona.

Festival se v torek, **12. maja**, odpira v Kino Šiška, s kino-koncertom multiinstrumentalistke, pevke in skladateljice NAR ter Radio Hito, bruseljske glasbenice italijansko-vietnamskih korenin, ki briše meje med tradicijo samospeva, sodobnim šansonom in ambientno elektroniko. Tam bo na predzadnji večer gostoval tudi avdiovizualni performans kolektiva hrvaških umetnikov **Propulzor – Partitura za ladjo Galeb**, ki ga je navdihnila zgodovina Galeba, znanega kot »ladja miru« in »ladja prijateljstva«, v kontekstu jugoslovanske politike in gibanja neuvrščenih.

Osrednji del festivala se bo odvil v prostorih Slovenske kinoteke, kjer bodo predstavljene programske stalnice, sekcija *Razgledi*, ki prinaša kurirane programe svetovnega eksperimentalnega filma ter *Brbotanja*, v kateri predstavljamo filme študentov in študentk domačih umetniških akademij. Letošnje programsko sidrišče predstavlja raziskovanje britanskega eksperimentalnega filma. V Ljubljano prihaja John Smith, eden najbolj emblematičnih avtorjev povojne britanske avantgarde, ki v iskanju vedno novega filmskega jezika izhaja iz strukturalistično-materialističnega pristopa k filmu in velja za enega najbolj humornih portretistov banalnosti človeškega vsakdana. Na festivalu bo prisotna tudi večkrat nagrajena ustvarjalka Miranda Pennell, ki skozi različne kritične arhivske prakse raziskuje oblike kolektivnega ustvarjanja, v zadnjem obdobju pa se posveča predvsem raziskovanju in prevpraševanju arhivov in podob kolonialnega imaginarija.

V Slovensko kinoteko prihajajo tudi članice in člani filmskega in zvočnega kolektiva Bristol Experimental and Expanded Film (BEEF), ki bodo s seboj pripeljali tri raznovrstne programe, med njimi tudi performansa z razširjenim filmom. Avtor v fokusu bo tokrat japonski animator Shunsaku Hayashi, ki velja za enega bolj samosvojih sodobnih ustvarjalcev na že tako samosvojem področju srečanja animiranega in eksperimentalnega avtorskega filma. Tudi Hayashi izhaja iz analognih tehnik pri oživljanju svojih slikarskih platen in vztraja pri ročnem slikanju vsake posamezne sličice.

Na festivalu bodo predstavljeni tudi skrbno izbrani koščki domače zgodovine eksperimentalnega filma. Premierno bo na ogled program osmih sveže digitiziranih filmov OM produkcije, ki so nastali konec sedemdesetih in v začetku osemdesetih let prejšnjega stoletja. Ta fiktivna umetniška entiteta z nepreštevnimi alter egi letos praznuje petdesetletnico obstoja in še danes velja za enega najbolj intrigantnih pojavov na sceni slovenskega in jugoslovanskega avantgardnega filma.

Letošnja izvedba festivala bo posvečena nedavno preminulemu umetniku Marku A. Kovačiču, enemu ključnih deležnikov ljubljanske alternativne scene, ki je deloval na področju videa, performansa, instalacij in ambientov. V sklopu programa *Kanon* bo na ogled avtorjev videoperformans **American Dream** (1986), ki skozi skrivalnice razgrajuje sen o obljubljeni deželi in že sluti veliko tranzicijo družbenega sistema v liberalni kapitalizem. Primeren film za čas, ko se zdi, da je družbeni red znova pred velikimi spremembami.